

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Igazságügyünk költségelőirányzata a képviselőház előtt.

Az igazságügyi miniszterium költségelőirányzatának tárgyalása február 21-én vette kezdetét a képviselőházban. — Ezen alkalommal Fabinyi Teofil igazságügyminiszter, igazságszolgáltatásunk ezélab vett reformjáról nagyfontosságú programbeszédet mondott, mely a házra igen jó benyomást tett.

Magyarországon minden hozzáértő ember érzi, tudja, hogy jogszolgáltatásunkon törvényhozási intézkedések által sok a javítandó, melyek további halasztást, úgy az igazságszolgáltatást kereső felek, valamint az azt szolgáltató közegek s általában a magyar igazságszolgáltatás tekintélyének érdekében alig szenvedhetnek.

Fabinyi Teofil igazságügyminiszter programbeszédében reá mutat az e téren mulhatlan javítást igénylő pontokra, azzal a komoly belátással, melyet az igazságszolgáltatás gyakorlati szolgáltatásban szerzett meg s mely biztosítékul szolgálhat arra nézve, hogy a miket ő az igazságszolgáltatás terén reformálónak jelez, azok valóban reformra várnak.

Mindenek előtt reá mutat a magán törvénykönyv, valamint a büntető igazságszolgáltatás hiányaira, melyeken okvetlenül segíteni kell a szükségnek, viszonyainknak mindenképpen megfelelő törvény mielőbbi elkészítése által.

Hangsúlyozza a bírói szervezet végleges megállapításának szükségességét a bírói függetlenség érdekében. Az ügyvédi rendtartás módosítását, melyre nézve egy újabb tervezet, mint mondá már készen is van.

A speciális tárgyakat illetőleg kilátásba helyezi, hogy rövid idő alatt a ház elébe fogja terjeszteni a telekkönyvi ügyek czélszerűbb kezelését szabályzó törvényjavaslatot. A bírói fegyelmi törvény revízióját elodázhatlanul szükségesnek jelenti

ki. Az első bíróságoknál folyó ügyek rendes folyamata érdekében a törvénykezési szünetek megszüntetését tartja czélszerűnek, mire vonatkozólag igéri, hogy még a jelen ülészak folyama alatt törvényjavaslatot terjeszt a ház elébe. Nélkülözhetlennek jelenti ki a törvényszéki rendes fogházak építését a pénzbüntetésekkel létesítendő alap segítségével, mely czélt rövid idő alatt oly módon tartja elérhetőnek, ha e czélra az ezen alap által fedezendő törlesztési költségen vétetik fel.

Miután az igazságügyi kormány ma már a fővárosban egy oly telek birtokába jutott, mely elegendő arra, hogy több felsőbb fokú bíróság ott összpontosíttassék, — illendőnek és szükségesnek tartja mielőbb egy igazságügyi palota építését.

Általános vonásokban ezek azon elvek, melyek megvalósítását tüzte ki czéljával Magyarország ez időszerű igazságügyminisztere.

Magunk részéről ezen elvek keresztülvitelét, a magyar igazságszolgáltatás jó hírre és tekintélye érdekében, elodázhatlan szükségesnek tartjuk s reméljük is, hogy Fabinyi Teofil ismeretes erélyének s öntudatos törekvésének sikerülni is fog rövid idő alatt, mindazon szépet és jót megvalósítani, melyet minden párt részéről osztatlan tetszéssel fogadott beszédében keresztül vinni igért. Komoly számdék és képesség a miniszternél nem hiányzik, kívánjunk még ehhez elég pénzt és békes idöket s akkor igazságszolgáltatásunk azon magas tökélyre emelkedik, mennyire emberi intézmény általában emelkedhetik.

Egy univerzális házi szer.*)

Csodálatos tünemény az, hogy az orvosi tudomány emelkedésével nemcsak szaporodnak, de mind jobban hódítanak is az ugynevezett „házi szerek“, melyeknek pedig tudvalevőleg mi orvosok esküdt elleneségei vagyunk. Pedig, hogy mennyit ér egy ilyen jó „házi szer“, azt

* E czikk tisztelt írja, mint ismert fővárosi orvos, az ugynevezett „házi szerek“ tanulmányozását tette feladatává és igéretet bírtok, hogy tapasztalatait lapunkban a közönség érdekében közzé fogja tenni.

csak az emberiségnek az a szenvedő része tudna megmondani, mely a valóban jó házi szereket használni szokta. Hogy melyik háziszor valóban jó? Tudós budapesti és valószínűleg vidéki kollégáim is azt mondják: egy sem. De egy ilyen szernek valóban megadják a felmentvényt és elismerik, hogy az valóban hasznos. E szer a sós-borszesz.

Meg vagyok róla győződve, hogy ha gyűjtést indítanának dr. Lee Vilmosnak a sós-borszesz feltalálójának szobrára azok közt, kiknek szenvedéseit a szer enyhítette, úgy egy hét alatt együtt volna a szoborhoz szükséges költség. Kevés embernek köszönhet oly sokat az emberiség, mint annak az angolnak. E szernek nem szabadna hiányzani egyetlen háztartásból sem. Az ily univerzális gyógyszer használatát beláthatatlan. Jó ez fül-, szem- és torokbaj ellen; megszünteti a fogfájást, a foghúsgyengét, szaggyátást, fejtájtást, migráint, hajhullást, náthát, eltávolítja a kúteget, a perzsenést, májfoltokat, szep- löt és kitünő szer gyomorbántalmak ellen. Nekünk magyaroknak pedig különös kegyelettel kell adóznunk a sós-borszesznek, mert e szer mentette meg tudvalevőleg Kossuth Lajos nagy hazánkunk szemvilágát 1877-ben.

Azt hiszem, szolgálatot teszek a közönségnek, ha e szer használatával és sokoldalúságával megismertetem. En mint orvos, Budapesten negyféleképpen szoktam használni: Bedörzsölésre, borogatásokra, belsőleg és az ugynevezett „massage“ kenőgyűrő gyógymódrá. Fülz u g a s n a l, szaggyátásnál kis vattadarabot mártunk a sós-borszeszbe és ezt naponta 2-3-szor ismételve — a fülbe dugjuk, míg a fültövet és halántéket külsőleg a szerrel bedörzsöljük. — Szemgyengeségül a szeszbe mártott ujjunkat a szempillákra többször végig húzzuk és a bekenés után a szemet kissé felnyitjuk, hogy a szeszparta kissé beszivároghasson. Ez a szemet némileg csipi ugyan, de rendkívül erősíti a szemidegeket; bedörzsölendő még a fült és a nyakcsigolya is. — F o g f á j á s - és foghúsgyengedést úgy lehet e szerrel gyógyítani, ha az első esetben a fogba sós-borszeszes vattadarabkát teszünk, a másikkal pedig szánkát napokint legalább háromszor félig vízzel kevert szeszrel öblögetjük. — Z u z ó d á s o k a t e szerrel gyakran kell bedörzsölni. — F e j f á j á s és migraine ellen a fejtétőt, homlokot, halántékokat és a nyakcsigolyát bőségesen kell bedörzsölni, míg a h a j h u l l á s t úgy szünteti meg, ha félig vízzel vegyített sós-borszeszrel a fejet megmoszuk. — C s ú z o s bántalmaknál kitünő hatása van e szesznek, ha azt a kenőgyűrő gyógymódnál használjuk és a fájó testrészt napon-

TÁRCZA.

A művész.

„Fei, kedves vésőm, újra fel, dolgozra!
Jer, jer kezemhez drága hű barát! . . .
A küzködésben sok napot leöltünk
Es átvirasztánk sok nagy éjszakát.

E kőalak lesz lelkem altatója! . . .
Ez volt . . . ilyen volt büszke homloka . . .
S ez imádkozni készülő hazug szem! . . .
— Oh, hogy feledni nem tudom soha! . . .

— Es dolgozik tovább szent örületben.
S terem a kőből tündéralakot. —
Imádni készül holt bálványt, a melyet
Az élő helyett maga alkotott.

„Oh az a szó! — Nyugalmam összetörte . . .
Jaj, az a szem! — Felgyújtá lelkemet . . .
Csókomba fult a búbajos mosolygás,
Mely karjaim közt ajkán lebegett . . .

De válni kellett . . . Mentem bucsuzóra . . .
az estharang imára hiva szolt —
Halálharang is volt ez, — tudtam én jól —
Hisz boldogságom akkor haldokolt!

Szemében könny volt. — Több a gunykaczejnál! —
Piczinyke ajkán hangja reszketett . . .
E percz gyötrelme, mint emlék marad rám
E percz kinjának örök élte lett.

Azután láttam . . . Bár ne láttam volna! . . .
Oh jaj! bolond szívem, hagyd el . . . feledd! . . .

Nem . . . nem lehet, hisz itt beán él az emlék! —
Élő virág . . . halott kebel felett! —

Tovább, tovább csak vésőm, hű barátom! . . .
— Ilyen volt arca — ilyen volt az ajk . . .
Hullámos fürtje így omlott nyakára.
Mint ha bűvölet játszott volna rajt!

Tovább, tovább csak vésőm, hű barátom! . . .
— Ilyen volt karja . . . ilyen a kebel,
A melynek halmán a letört virágszál
Elringató halotti ágyra lel.

Tovább, tovább csak vésőm, hű barátom! —
— a vég, a czél már nincsen messzire! —
— Csak a szív van még! . . . Oh örök hazugság!
Hisz e bálványnak sem lehet szive! . . .

Neki se volt! — Nem volt! — Hiszen ha lett vón,
Gyötrelmeimre szánakozva néz!
— Zokogva dobta a vésőt sarokba,
Es összetörte szobrát a művész.

Szabó Jenő.

Hagyakozás.

A siromnál — korán nem szólók róla!
Egy árva szót se kérek tőletek;
A lelkem arról úgy se tud, ha érte
Imát rebegetek, vagy dalt zengetek.

S ha már valóban szállok más világra,
— A hogy mi mondjunk, — fel a menny felé:
F-leddi lelkem, mi a földi röghöz,
Tihozzatok egykor tan megkötő.

Feled, tudom előre, oh higyjétek,
Feled mindent örökre el bizony!
Csak egyet nem s ez egyet ám tinéktek
Ne várjátok; én el nem árulom!

De hisz miért is? — Ki nem tudta eddig,
Miért, hogy itt a földön él az ember,
S kit vakhitében semmi meg nem rendit;
Számolt az már e földön rég a mennyel!

Márkus.

„Elvesztettem karikagyűrűmet“ . . .

— Rajz. —

— Irta János Zoltán. —

Hűs az est, hideg szél fú; magázik szép Bokrétásné asszonyom.

Miért ül ki minden este kapujába? Hiába várja ugy, hiába lesi ugy . . . az, kire már a sirhantja domborul, nem tér vissza többé soha . . . !

Könnyű gyászruha takarja szép természetét s mosoly ül ajakán? . . . Jaj, dobja is el már azt a gyászos ruháját! Elég gyász van ugy is két szép szemében. Oh, az a két sötét szem, a kire rátekin . . . a kit legöt . . . a kit megöt . . . ! — Egy ére lesz ma-holnap, hogy jó Bokrétás urat eltemette — és azóta hány füzesi lánynak rontotta meg a szerencsétét!?

Füzesi szép lányok! ott ül a kapuban a ti szerencsétek megrontója . . .

Mikor Kántor Jóska haza jött Boszniából s benyitott annak a falu végén levő kis fehér háznak ajtaján, alig ismerte meg az édes anyja. Milyen rég nem látta! Hogy ölelte hogy csókolta! Három napig is sirt a jó öreg asszony örömeiben.

eg, széles jó-
Ezek a mi
gits műked-
szép hölgy-
ga kedvenc
folyók: Ad-
Vilmosné,
ri Károlyné,
ulai D. Kál-
Nagy Al-
Jánosné,
kéné, Müller
Mária,
kos Gizella
Berta
udvig Olga
rner Lanra,
raub Tinka,

a farsangot,
Bogács.

szigalma. —
t, a Cultur
megtartva.
latság már
jelen volt,
a testület-
est kellett,
aut mindig
az anyyira

erz" induló
lt jelneze-
mezben lát-
ázia idejé-
d'amour és
a előtt el-
g). B. F.
nusz zein).
A. G., mint
zá illó volt,
jelmezek
ernő, mint
ten voltak,
gúse és N.
lső negyest
zgatóság a
n a termet
volna el. A
ársaságnak
m a tisztá

lma. —
aison is. A
következő
most már
ttal terhelt
s koszorút,
— Úgy kell

egy e sz

lő fin vagy,

iszen már
Bokrétásná

e ne tudj

nyja haza

y, letéve a
rűt annak
egész talu
y fejeme!
alu kutjára
a kend fia

em is aka-
gyűrűt!

am is, más
nyához is,
entmárton-

agy házba,

só. Talán
(Vég- köv.)

nekik! A jövőre okuljanak maguk is s igyekezzenek a házasságkötés kellemes lánczait hasonlóan felöltetni.

Az ideai farsangot Balázsfalván folyó hó 22-én huszagyókedden az E. M. K. E. balázsfalvi fiókköre által — saját könyvtára javára — rendezett s a viszonyokhoz képest elég fényesen sikerült, zártkörű táncvizgalmot fejezte be. — E táncvizgalmot nem annyira a népesség által tűnt ki, — mert ilyenek nem volt mondható — mint inkább az otthonias, vidám mullatozás által, mely azt gyönyörűen fűszerezte s mely Terpsychore istenszszonynak is bizonyára teljes megelégedését vívta ki.

Legfényesebb tanúbizonyosága ennek, hogy a vendégek — alig egy-két család kivételével — másnap reggeli 8 órákor hagyták el a báltermet. — A bál fényes sikere egyébiránt legfőképp Enyedi Lajos, Finna István és Tornya Lajos rendezőbizottsági tagok buzgalmanak és tapintatos eljárásának, valamint a tánczok rendezésére felkért egy pár fiatalember ügyes működésének köszönhető, kik még a bál folyama alatt méltó elismerésben részesültek.

Jellemző ezen estélyről — melyen a társas tánczokat 20—24 pár lejtette — az, hogy midőn a tánczoló a helybeli cigány zenekar zenéje mellett, reggeli 4 óra tájt már majdnem laukadni kezdtek, a föld alól előtűnő gnom seregkét termelt elő váratlanul a nagyenyedi első cigány zenekar néhány tagja, melynek kellemes zenéje annyira felvillanyozta a lankadt erőket, hogy még korosabb házias férfiak is járták kegyetlenül kivilágos viraditig.

A táncvizgalmóból származott anyagi haszon a körülményekhez képest, szintén kielégítő volt, sőt fényesebb eredményt mutatott fel, mint a mennyit egyelőre remélni lehetett. — A bál jövedelme volt ugyanis: rendez belépti díjakból és felülfizetésekből együtt 106 frt; melyből levonva 38 frt 31 kr költséget, maradt a könyvtár javára 67 frt 69 kr tiszta bevétel.

A mennyire emlékezetemben feljegyezhettem, jelen voltak — a férfiakon kívül — a következő urhölgyek: Finna Istvánné, Enyedi Lajosné, Benedek Károlyné, Apolzan Ig-né, Tornya Lajosné, Thát Györgyné, özv. Schissel Károlyné, Dániel Mihályné, Dániel István, Mendel Simonné, özv. Pongrácz Kristófné, Pongrácz Simonné, Fodor Károlyné, Heisterovits Lipótné, Lieblieh Izidorné, (Balázsfalváról). — Graboffer Antalné (Mikeszázáról), Ágoston Gézané (Monoráról), Tuzson Gyárfásné (Szászcsanadról), Bretter Józsefné (Bényéről), Kovács Nagy Ferenczné (B.-Bocsárdról), Varró Ferenczné (Nagyenyedről) stb. — Leányok: Finna Giza, Finna Klára, Thát Giza, Goldstein Gizella (Balázsfalváról). — Gottlieb nővérek (B.-Sz.-Miklósról) s mások.

Végezetül és befejezésül, nem hagyhatom megemlítés nélkül, hogy a huszagyót követő hamvazószerdán este, egy társas körben levén, a lejárt farsang feletti elmélkedésünk — s uram bocsásd meg vétkeinket — kedélyes időzés közepette, egy pár hamis asszony, a papok teendőibe belekontárkodva, a szó szoros értelmében, amugy isten igazában meghamvazának emlékeztetőül arra, hogy miből lettünk s mivé kell vállnunk. — No, már ez egy kissé komolyabb befejezés volt. De várjuk ismét a kedélyes jövőt, hisz ez életünk rugója. Varietás delectát.

L.

Művészet és szerelem.

— Beszély —

(Vége.)

VIII. l e v é l.

Igazad van, barátom, én szörnvű egy fellengős természetű ember vagyok. Csak vágyaimra hallgatok, melyeknek pillanat alatt átengedem magam, de a való ezer meg ezer akadályozó gátjaival nem vetek számot s ezért folytonos csalódásnak, kiábrándulásnak vagyok kitéve. Rám nézve folytonos botorkázás az élet.

Most is csak jóakaró tanácsaidra eszméltem föl mámoros elragadtatásomból. Nekem itt nincs már jövőm, nekem magamnak sincsenek anyagi szükségleteim fedezve s mindazáltal Emiliát már az enyémmek neveztem. Csak most veszem észre, hogy előttem a „vagy-vagy“ kínos elhatározása áll. Vagy művészeti pályán, a kék egű Itáliában Emilia nélkül; vagy otthon, prózai pályán Emiliával. A napokban megkértem kezét édes anyjától s ő is ily szomorú, de kerek választ adott.

Még nem határoztam. Még kedvteléssel dolgoztam ki a velencei találkozást az ezüstös habokon. Még szeretném elküldeni művem utolsó kísérletül az akadémia ítélő széke elé.

Eppen azon a napon, mikor festményemmel elkészültem, kértek tőlem képet Emilia és anyja emlékéül. Én összeszedtem egy néhány kísérletemet és elvittem hozzájuk. Mily nagy volt meglepetésem! A velencei jelenet táru ki előttünk az egyik vászronról. Vétségből, akaratlanul került a többi közé. Mindketten ezt választották. En bocsánatot kérek; magamnál szeretném tartani. „Nem mindegy akár ott, akár itt legyen?“ kérdé Emilia pirulva, halkán reszkelő édes hangján.

Szerettem volna, ha nem ezt választják; szerettem

CSARNOK.

Ez előtt száz évvel.

(Vége.)

A római katolikusoknak gimnáziumaik voltak még: Nagyszében, Marosvásárhelytől, Udvarhelytől és Gyulafehérvártól egy igazgatóval és 5—5 tanárral. Ez utóbbi helyen Nagy József mester-kanonok volt az igazgató, Martonfi Kristóf, Ivádetin Máttyás, Gábori József, Pazovszki Simon és Karátsóni Adeodát a tanárok. Beszterczen és Medgyesen a kegyes rendiek. Csiksomlyón a ferencz rendiek, Kantában a minoriták voltak a tanárok, Balázsfalván pedig a basiliták. Ezenkívül Nagyszébenben, Brassóban, Kolozsvártól, Marosvásárhelytől, Udvarhelytől, Szilágysomlyón, Naszodón, Gyulafehérvártól és Erzsébetvárosban államilag segélyezett kisebb tanintézetek voltak, valamint Balázsfalván is, melynek igazgatója Sinkai György, tanítói Kolthor Sámuel, Papp János és Raitar Demeter voltak.

Az ev. reformátusoknak Nagyszébenben volt akkor is a legfőbb tanintézetük theologiai és bölcészeti tantolyammal, az előbbin Szabó Sámuel és Bodola János, az utóbbin Kovács József egyszersmind rector, Benke Mihály voltak a professorok, Nemegeyi János a philologiat és történelmet, Galambos Mihály pedig a természetrajzot, földrajzot és német nyelvet tanított. A kolozsvári kollegiumban szintén volt theologiai fakultás, melyen P. Szatmári Mihály és Soófalvi József, továbbá jogi, melyen Csomos Mihály egyszersmind rector, philosophiai, melyen Pataki Sámuel és Méhes György tanítottak, Bodoki József a nyelvészetet és történelmet, Pataki Móses pedig a természet- és földrajzot s a német nyelvet adta elő.

A marosvásárhelyi kollegium is jól be volt, az akkori kivánalmakhoz képest, rendezve; a tanárai közül megemlíthetem H a u e l h a r d Isákot, ki német nyelvet és természeti tudományokat tanította. Az udvarhelyi kollegiumnál csak 3 professor van feljegyezve, ugymint: Benkő József a híres tudós, mint a theologiai, történelmi és keleti nyelvek tanára; Bodola Sámuel, ki a bölcészeti és nyelvészeti; és Cziegler Sámuel, ki a német nyelvtanára volt. Legjobbiban mégis a szász gimnáziumok voltak berendezve, így pl. a nagyszébeni gimnáziumban 13, a brassóban 10, a segesváriban 7, a megyesiben 9, a beszterczeiben 5 professor volt.

Az unitáriusoknak Kolozsvártól theologióra, philosophiára, természetjogra s a József császár alatt elmaradhatlan német nyelvre csak 3 professort találók feljegyezve, ugymint Lázár Istvánt, Markos Györgyöt és Pákei Józsefet, — T o r d á n pedig csak az egy Barabás Dávid volt professor.

Az utolsó fejezetet az egyházi hatóságok feljegyzése képezi. Az ugynevezett „Commissio ecclesiastica“, kényezte gr. Bányfi György gubernator elnökelete alatt azon világi hatóságot, mely katolikusok egyházi ügyeit intézte a gubernium kebelében. A ev. ref. consistorium elnöke br. Bányfi Farkas, az ev. lutheranusoké pedig Hanneheim István volt.

Gróf Battyáni Ignác, a nagyenyű püspök volt a katolikus hívek feje, nagyprepost pedig sz.-baromsági Szereday Antal. Görög kath. püspök gyulai B a b b János, ev. ref. superintendentens Eperiesi Sigmund, generalis notarius Kereszties Máthé, nagyenyedi esperest id. Abats

volna, ha Emilia nem oly megragadó naivsággal indokolta volna kérését; ha megsérte, ha elüzne magától, ha nem vonzana olyan büvetővel magához. De ugy látszik, baladnom kell megkezdett uton s mielőbb szakítanom azzal, mi akadályoz abban az utamban. Bár találhatnék hibát lényében! Bár ne boldogitana egy együttlétünk minden pillanata!

IX. l e v é l.

Elváltam Emiliától. Hazautaztak. Magokkal vitték lelkem felét. Hazajáró léleként bolyongék újra Róma utcáiban.

Hónapok teltek el azóta lelki küzdelemben. Nem pályáztam Rómában. Emiliával pályázni, nyerni! S hogy még szememre vessék, hogy én még mindig csak első pályamunkám angyalát másolgotam! — Hanem elfogadtam ajánlantod és pályáztam Erdély kis városába, rajztanári állomásra. Kineveztek, a megbízás már kezemenél s én már uton hazafelé.

A mint a Vaticán, a Péter-templom kupolája elvész szemem elől s itjuságom legszeub ábrándjai velők: el kezdek zokogni, mint a kis gyermek. A magános vasúti kocsipárnájára hajtom fejemet s fel sem isemelem másnap reggelig, midőn már Magyarországon vagyok.

Antacusok vagyunk mindnyájan. Az ábrándok, az eszmények légűrűből a hazai táj, a hazai szokások, a hazai nyelv varazsa visszahuz.

S ha valakinek erősen szívéhez vannak növe ábrándjai, jön a föld szelleme, a szerelem, mely még erősebben a szívéhez nő s nem tűri meg vetélytársát.

Romok fekszenek körültem. Eddigi építményeim romba dőltek, hogy fel lehessen építeni helyökre az újat. Dicsvágyam, eszményeim gyengén rakott palotái porba hulltak a szerelem varázsvesszejének érintésére.

János, jegyző Fartzádi János, gyulafehérvári esperest Deák János, jegyző Szemerjai Dániel volt. Az ev. lutheranusok superintendentense Funk András berethalomi lelkész, az unitarius superintendentens pedig Lázár István, egyszersmind gimnáziumi rector volt. A görög keleti püspöki székhelyében levén, Popovits János és társai viték az egyházi ügyeket. Egy nevezetes körülményt itt is feljegyeztek, azt t. i. hogy főleg a katolikusoknál a legjobb családbeliek léptek be az egyházi rendbe s azok foglalták el, mint a közigazgatási és bírói pályán is a legnagyobb méltóságokat, így pl. a czimzetes kanonok között találjuk hilibi Gál Pétert, uzoni Böldi Jánost, kadicfalvi Török Ferenczet, altorjai br. Apor Józsefet. A gubernum, a királyi tábla mind a legjobb nevű férfiak köréből állott s azok közül nem egynek maradt fenn neve, mint igen tehetséges, tudós férfiak. Bizony az utódoknak becületére volna, ha méltó dődunokái igyekezének lenni őseiknek, mert elhihetik, hogy ámbár a családi összeköttetés akkor nagyon sokat ért, de a lehetőség és személyes érdem mégis a legtöbbet tett arra, hogy jóhazafiak a legnagyobb méltóságot is elnyervén befolyásukat érvényesíthették. Másfelől azonban nem csekély mértékben hat leverőleg azon körülmény, hogy tömérdek oly derék család, mely 100 év előtt számos jeles taggal vett részt a közügyekben, véglegesen kihalt s fájdalom ezek nagyobb száma éppen Alsófehérmegyére esik.

T. B.

VEGYES HIREK.

— Dezső Sigmund m. főerdős ur 25 forintot adott be hozzánk, mint M o n o r a község nevében illetéktelenül neki szánt ajándékot, azon kérésrel, hogy ez összeget nevezett község szegényalapja részére juttassuk. Midőn ezt nyilvánosságra hoztuk azon megjegyzéssel, hogy a 25 forintot a megye ngsos alispánjához nevezett község szegényalapjához ahelyezés végett beterveztettük, nem mulaszthatjuk el az alkalmat, hogy a derék, lelkiismeretes m. főerdős urnak elismerésünket nyilvánítsuk. — A „szerkesztőség“.

— Az E. M. K. E. javára e hó 19-én rendezett bál összes bevétele 1041 frt 30 krt tett, ezzel szemben a kiadás 378 frt 68 krra rugott s így az E. M. K. E. javára esik 662 frt 61 kr. a tisztelt felülfizetők hosszú névsorát (lapunk zártakor adván be a rendezőség) jövő számunkban készséggel fogjuk közölni.

— Az erdélyi ref. egyházkerület igazgató tanácsa 6 újonnan szervezett ref. körlelkési állomásra hirdet pályázatot. Ezek a következők: a) a csikgyergyói Csikszereda székhellyel, javadalma évi 800 frt és lakás; b) a hétfaluvidéki Husszufalu székhellyel, javadalma évi 600 frt; c) ördögkutvidéki Ördögkut székhellyel, javadalma évi 500 frt; d) a tancsvideki Tancs székhellyel, javadalma évi 600 frt; e) a bolyavölgyi Mihálcfalva székhellyel, javadalma évi 700 frt; f) a marosilyvidéki Marosilye székhellyel, javadalma évi 400 frt s a hívek által fizetendő kepe. A pályázati folyamodványok folyó évi márcz. 15-ig beadandók lőt. Szász Domokos erdélyi ref. püspökhöz. Ezen körlelkési új állomások fenntartásának költségeit legnagyobb részben a magyar egyetemes ref. egyház közpénztára (domesztika) hordozandja. A magyar egyetemes ref. egyház közpénztára tehát derekasan tel-

S még tanultam egyet szenvedéseimből. A valódi teremtő génius nem szorul dicsvágyra serkentőül. Az olyan művész, kinek ihlettségét a dicsvágy pótolja, nem lesz soha teremtő szellem.

En is olyan voltam. Sorsomat nem kerülhettem ki. S ki egykor mit se törődtem emberi érzelmekkel, mint milyen a barátság, szerelem, honszeretet; ki idegen földön nagyságról, hírnévről álmodoztam; ki megvetém mindazt, mi kisszerű, mindennapi, prózai: ime most Erdély egyik kis városába indulok, tanítói állomást foglalni a szerelem parancsszavára.

„Az élet egy nagy lápos ingovány,
Hová lidérczény lángja hivatog:
A szerelem, mert hej oly édes is ám
Eljárni véle a bűvös tánczokat!“

Látod, azt sem tudom, vajjon nem igazán lidérczény csalfa fénye után futok s mégis futok, vakon, eldobva terhelő kincseimet, csak hogy jobban futhassak. El ne itélj! Neked sok jogod volna, de tudom, hogy nem teszed. Mert te irántam miudig igaz és őszinte valál.

Őszinte barát nélkül sohasem juthatunk önismeretre. S most már sok csalódás árán bár, segítségdel tisztába jöttem magammal.

Fogadd a velencei találkozás festményét, hű másolatában, irántad érzett hálám és szeretetem jeléül. Tekintsd e képet, egy vergődő alnűvész utolsó művének, ki, midőn ez utolsó alkotásán dolgozott, már kimenekült az önzés és dicsvágy tengeréből a szeretet zöld partjára.

Mennyegzőnk nélkül nem történhetik meg. Addig is Isten áldása legyen rajtad!

jesíti kötelességét az erdélyi magyarság megmentését illetőleg. És fájdalom mégis akadnak jómódu magyar kálvinisták, kik csak zuglódással szolgálnak be az egyházi közalap (domesztika) részére azt a néhány krajczárt, melyet a szentesített országos törvény értelmében akarva, nem akarva mulhatlanul be kell szolgáltatniok.

— **Necrolog.** M a n g e s i u s F r i g y e s, Alsófehérmegye és Nagyenyed város képviselőjének, folyó évi február 24-én délután 1 órakor, 64 éves korában tüdőszélhüdesben elhunyt. Emléke legyen áldott!

— **A Budapesten alakult kereskedelmi muzeum képviselőjévé** Nagyenyed város és környéke részére dr. W i n k l e r Albert Nagyenyed város főorvosa nevezett ki.

— **Kitüntetett néptanító.** Ő felsége Nagy Antal ref. tanító és a marosvásárhelyi ref. egyház felső iskolája vezetőjének a tanítói pályán sok éven át kifejtett buzgó és sikeres működése elismerése jeléül az a r a n y érdemkeresztet adományozta.

— **A gyulafehérvári ügyvédi kamara** 1887. évi február hó 26. megtartott közgyűlése alkalmával kamarai tisztviselőikül következők választották meg: elnök Hollaki Imre; elnök helyettes Paposi János, titkár Issekutz János; ügyész Pávai Vajna Elek; pénztárnok Patitia Rubin; választmányi tagok Nikola Máté, Koseriu János, Rajnai Ignác, Kerekes Mihály, Imecs Ignác, Velikán Sándor, Mohai Sándor és Dané Károly; póttagok Kádár Miklós, Barbu Miklós, Oláru Elek és dr. Biró József.

— **A Bethlen-főiskola** négy elemi osztályában a tanítás — a városban meg mindig uralkodó kanyaró-járvány miatt — csak folyó évi március 14-ikén kezdődik meg. Az igazgatóság.

— **Kereskedelmi muzeum.** Az országos kereskedelmi muzeum ideai kiállításának megnyitása május hóban fog történni. A kiállításban résztvenni szándékozók bejelentési íveket legkésőbb március hó 31-ig tartoznak beküldeni. 1 □ méter terület díjtalanul engedtetik át a kiállítóknak, minden további □ méter terdjára a folyó évre 2 frt, ha pedig a tárgyak szekrényben állítatnak ki 5 frt. A bejelentési ívek dr. Winkler Albert városi főorvos urhoz küldendők be, ki a kereskedelmi muzeum ügyében, mint annak a folyó évre kinevezett képviselője, részletes felvilágosítással szolgál, a kiállításban résztvenni szándékozóknak.

— **Az erdélyi pince-egylet,** mint kereskedelmi részvénytársaság tudvalevőleg megbukott s a felzámolást múlt évi decz. 15. tartott közgyűlésében kimondotta. E miatt meg lehetne élni, mert hiszen, ha valami nem életre való, az meghal. Az erdélyi pince-egylet nem volt életrevaló ergo meghalt. Hanem nem lehet élni a miatt, hogy egyelgyengülésben kimult egylet most már perrel fenyegeti mindazokat, kiket 1876-ban az ország különböző vidékeire szétbocsátott ügynökök mezes-mázos szavakkal reábirattak, hogy ezen bukófélben levő egylet részére részvényt irjanak alá. Ezen aláírók között akadnak számosan olyanok, kik később reájöven, hogy ki vannak járszónva, részvény díjakat nem szolgáltatottak be inkább odaveszni engedték adott előlegeiket. Faj most az ilyeneknek. A szegény magyar földbirtokosra nézve nem elég terü a mindentelre ezimzen fizetendő országos s társadalmi évi adó: az alacsony gabona és marhaár, a minden tekintetben súlyosodó életviszonyok, hanem még fizessen százakat és ezereket a megbukott erdélyi pince-egylet részére is. Talán jobban is kereskedhettek volna a t. urak a más pénzével s jóhiszeműségével.

— **Kimutatás a Nagyenyeden** 1887. évben kiadott építési engedélyekről s az építő anyagok áráiról. Építési engedély adatott: lakházakra 10, konyhára 2, istállóra 1, szinre 1, raktárra 1, műhelyre 2, pótépültre 8. Átlagos ára az építési anyagoknak: 1000 drb. téglának 12 forint, 1000 drb. fedéleserépnek 18 frt, 1 köbméter kőfal kőnek 2 frt 50 kr, 1 köbm. oltatlan mésznek 15 frt, 1000 drb. zsindelegnek 3 frt 20 kr, 1 szál fenyődeszka 30 cm. széles 25 cm. vastag 24—30 kr, 1 kőmives napszamosnak 1 frt 80 kr, 1 ácsnak 1 frt 40 kr; segéd munkások napi díja: férfié 45 kr, nőé 35 kr. Az összes építkezések értéke 34180 frt. Szokatlanabban nagyságu építkezések az 1886 ik év folytán Nagyenyed város területén nem fordultak elő.

— **A vendéglős és az aranygyapju.** A bécsi „bárány vendéglős” tulajdonosa, ki nagyban gyakorolt jótékonyásával feltűnést keltett, — megbívatást kap Ferenc császártól. A császár miután jól megdicsérte a vendéglőst, végül felszólította, hogy kérjen tőle valami kegyet. — A derék bécsi bizonny nagyon a szívességet, de az mondta, hogy neki bizony nem kell semmi. A császár kissé ingerülten így szólt: „látja barátom, ez nem úgy megy, ha a császár a bárány fogadónak azt mondja, hogy kérjen valamit, hát annak meg is kell azt tennie”. Az egyszerű polgár együgyűen így válaszolt: „Felsőg, ha már kérem muszáj, akkor kérem szépen az arany gyapjút”. Ferenc császár, minden megütődés nélkül helyesőleg int, a mellékszobába lép, előhozza az arany gyapju rendelt s levéti róla a gyapjút, azzal a vendéglőshöz fordult, nyakába akasztja a láncot s a legnaivabb bohómiával így szól hozzá: „no nézze, itt a lánc, a bárány (mely a rendjelen az arany gyapjút jelképezi) már ugy is meg van magának otthon!”

— **Nyilvános számadás.** Az alvinezi ipar-egyesület önszervezési pénztára gyarapítására 1887. január 30-án tánevizigalmat rendezett, melyen községünk magyar birtokosai és tisztviselői csaknem valamennyien részt vettek. Ez alkalommal összes bevétel volt 45 frt 30 kr, kiadás 32 frt 57 kr s a tiszta jövedelem teszen 12 frt 73 kr. Felülvezettek Székely Árpád 50 kr, Telesi József 4 frt 50 kr, Nagy László 50 kr, id. Bulyka János 50, Papp Mihály 50 kr, Bulyka Endre 50 kr, Bardecz Károly 50 kr, Sároási Avram 10 kr, Buda Árpád 50 kr, Arez Adolf 20 kr, Lázic Elemér 50 kr, Simonfy Alajos 50 kr, Hertner Frigyes 50 kr, Batta Bertalan 50 kr, Szűcs Károly 50 kr, ifj. Kovács Károly 50 kr, Zigmund Ferenc 50 kr, Deák György 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 50 kr. A belépti díjakat beküldötték Csövek Róbert 1 frt, Radai János 50 kr. az öszes résztvevők és felülvezetők a szives pártfogásokról egy a rendező bizottság mint az ipar-egyesület nevében fogadják hálás köszönetünket. Alvinez, 1887. február 15. Bardecz Samu bizottsági alelnök id. Kovács Károly egyleti pénztárnok.

— **Nyilvános számadás.** A tövisi állami iskola gondnoksága és tanítói által folyó hó 12-én a „szegény tanulóknak felruházása alapja javára” rendezett „estély” alkalmával volt bevetel: jegyekből 85 frt 70 kr, felülvezetésekből 44 frt 80 kr; így az összes bevétel 130 frt 50 kr tett. Kiadás: 57 frt 41 kr, maradt tiszta jövedelem 73 frt 9 kr. Ezen alkalommal felülvezettek Gyulafehérvárról: a lovsz egylet 5 frt 35 kr, Dr. Suchy Béla 1 frt 20 kr, Bartsch Ferenc 1 frt, Benedekből: Ferenz Elek 5 frt, Diódról: Vinezenti Nándor 3 frt, Zeyk Gábor 2 frt, A-Gádról: Dr. Kemény László 2 frt, Nagyenyedről: id. Gáspár János kir. tanácsos, tanfelügyelő 2 frt, Kovács József 1 frt, Besenyőből: Balogh János 2 frt, M. Igenből: Tyukodi Lajos 80 kr, Koperdák József 60 kr, Kolozsvárról: Wolf Gerő 1 frt, Buzásboesádról: Kovács Ferenc 1 frt, Vizaknáról: Márk Béla 40 kr, Tóvisről: Dr. Boér Jenő 2 frt 40 kr, Salamon Herman 1 frt, 20 kr, N. N. 1 frt 20 kr, Löwe Sámuel 2 frt, Ferenzi Albert 1 frt, Paál László 1 frt, Rottenstein Salamon 1 frt, Sflafkovits Jazint 1 frt, Krengel Sándor 80 kr, Soós Lőrincz 60 kr, Sylvester Gámiel 60 kr, Fürst Samu 60 kr, Krisán István 60 kr, Sierb György 60 kr, N. N. 40 kr és Salamon Leopold 10 kr. — Fogadják a nemes szívi felülvezetők a gondnokság hálás köszönetét. A legöszintébb elismerést nyilvánítja a gondnokság Krengel Sándor urnak fáradságát nem ismerő buzgalmiért, ki mindent elkövetett és megtett, hogy a szüpad ügyesen, izlésesen legyen felállítva, mely itt — dekoratív hiánya miatt — nem egy könnyen sikerült. Krisán István g. kath. tanító urnak, ki kocsiját díjtalan engedte át két napra. Horváth László, Gergely Antal, Fürst Sámuel és Fried Leopold urnaknak, kik a rendezőségnek igen nagy szolgáltatottak. — Tövis, 1887. február 16. — A gondnokság nevében: Salamon Herman.

— **Nyilvános számadás.** Az 1887. február 12-én tartott gyermekbál alkalmával a következők voltak szívesek felülvezetni: Kovrig Tivadarné lady patronése 5 ngsa 100 frt, Atzél Béla bál-elnök 20 frt 20 kr, Gráf János és Veres Miklós 10 frt, Korbuly Bálint 3 frt 80 kr, Szilágyi Farkas 2 frt, Scheidel József 5 frt 60 kr, ifj. Winkler János és Müller Mihályné 1 frt 60 kr, Bodola Lajos és Keresztes Ilona 1 frt 40 kr, Orgonás Zsigmond őrnagy, dr. Winkler Albert, Széki Ferenc, Bisztritsány Lajos, Nagy Mózes egyenként 1 frt 20 kr, Bartha Zsiga, Danes Samuné, Pattantany Antalné, Király Miklós, Csont Béla egyenként 1 frt, Tüzes Árpád 70 kr, Nagy Károly theologus, X-y, Dunai Albert és Iván Miklós egyenként 20 kr, id. Gáspár János 2 frt, Török Bertalan 50 kr. Bevételet: felülvezetésekből 162 frt 60 kr, személy- és gyermekjegyekből 105 frt, összesen 270 frt 60 kr; kiadott 121 frt 24 kr. Tiszta jövedelem 149 frt 36 kr. Ebből a segélyző kör részére jut 114 frt 54 kr; a polgárhatalmi gyermek könyvtár részére jut 34 frt 84 kr. Fogadják a mélyen tisztelt felülvezetők és nemes lelki pártolók e kettős jótékony-cél érdekében hozott áldozataikért a rendező bizottság forró köszönetét. Atzél Béla elnök, Nagy Mózes pénztáros, Gőnczi Pál ellenőr.

— **Nyilvános számadás.** Az E. M. K. E. balázsfalvi fiók-körnek Balázsfalván a folyó évi február 22-én a fiók-kör könyvtára javára tánevezésben 32 frt, összesen 106 frt. Költség volt

összesen 38 frt 31 kr. Maradt tehát könyvtár javára tiszta jövedelmül 67 frt 69 kr, mely a fiók-köri pénztárnoknak, egyelőre a helybeli takarékpénztárba leendő elhelyezést végett kiadott. A szíves felülvezetők voltak: Szinberger Salamon és Mendel Simon 3—3 frt, Bretter József 2 frt, Balogh János, Heisekovits Lipót, Papp Ferencz, Tóth Kálmán, Dániel István, Dániel Mihály, Nussbaum József, Szőlősi Samu, Veisz Vilmos, Apolán Ignác és Gottlieb Nánán 1—1 frt, Polgár János és Gazi Mihály 50—50 kr, Aszlányi János vendéglős pedig a báltorem kiakudott használati díjainak elengedése által 8 frtal. Fogadják ezen nemeskeblű adakozók a fiók-kör forró köszönetét és benső elismerését Balázsfalván 1887. február 24. A fiók-kör nevében a rendező bizottság. Enyedi Lajos, Finna István, Tornyai Lajos.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 5426—1586.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A n.-enyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak, Tivula Istina-Deromus Kirillane végrehajtást szenvedő elleni 64 frt 11 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagyenyedi kir. járásbíró, területén a diódi I. rész 229. sz. telekkönyvben A-1—1—6 és 8-tól 16. rendszám alatti fekvőkre az arverést 497 frt ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennböl megjelölt ingatlan az 1887. évi március hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor Diód községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan beszárnak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árnyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átvenni.

Kelt Nagyenyeden, 1886. november 23-án.
A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságtól.

Sz. 5757—1886.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak, Mán Vasília 1. Petri végrehajtást szenvedő elleni 12 frt 76 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék a nagyenyedi kir. járásbíró, területén levő Muzsina határán fekvő 6. sz. tgyben A+1—7 és 9—10. rész. alatti felvett ingatlanok és tartozékaira az arverést 541 forint ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a renebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi március hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor Muzsina községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beszárnak 10%-át, vagyis 54 frt 10 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árnyammal számított és az 1881. évi november 1-ik 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átvenni.

Kelt Nagyenyeden, 1886. november 10-én.
A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságtól.

Dr. POPP-féle

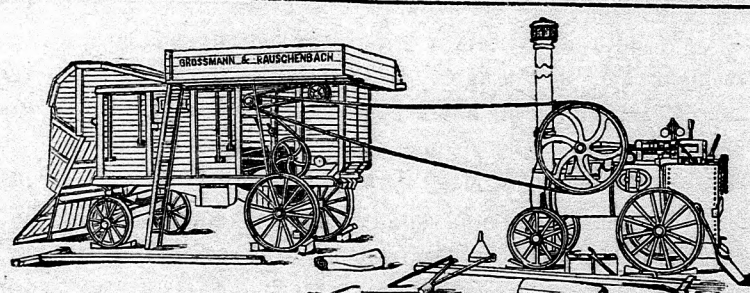
aromatikus-gyógyászati növényzappan vegyileg elemezve és számos európai orvosi tekintély által a bősre nézve mint legjobb és legkiválóbb elismerve, 18 év óta hatással lett használva borkiütés minden nemek, különösen borkiütés, skrophula, kozsi fej- és szakáll korpala, lábfagyás, lábizzadás és fejbőr kiütése ellen 30 kr árba. Dr. J. G. Popp urnak Bécs I. kerület, Bognergasse 2.
Mintán 6 éven át az orvossá használatul gyógyították, borkiütésemet, az ön növény-zappantól folyamodtam. Nem lehetek önnök az elért sikerért eléggé hálásatos.
Közvetlenül önhöz fordulok, mivel a gyógyszer-tárból többféleképpen küldtek, de azok között az én kedves, szép só-tét barna szappanomra nem ismertem, valószínűleg csak útszánta volt az ön növény-zappanának. A valódit csak közvetlenül öntől remélem kaphatni.
Mellékelt öszegért kérek az ön gyógy hatáson szappanából küldeni.

Tisztelettel
Amalie Franz,
Preran (Morvaország.)
Kapható: Nagyenyeden Varró F. gyógy., Kovács J. gyógy., Marosujvárt Ersekujváry S. gyógy., Torozoknál Veres St. gyógy., Tövisen Sflafkovics H. gyógy., Veres-patakon Moldován L. gyógy., Abrudbányán R. metvi Ig. gyógy., Gyéresen dr. Tomcsik J. gyógy., Felvinezen Kosa St. gyógy., Tordán Trajanovits G. gyógy., Velits S. gyógy., Wolff és fia G. gyógy., Feketehalom Roimer A. gyógy., Balázsfalván Schiessl K. gyógyszer., Zalathán Nagy K. gyógy., Radnót Seney K. gyógyszerésznél

3 1/2 lóerejű
GOZMOZGONYOK
fa-, szén- és szalmatüzelésre
s legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható s új szerkezetű
GŐZCSÉPLŐGÉPEK
szeges dobbal, kettős tisztító művel, árpataklyaszóval és osztályozó hengerrel.
Ár 3150 frt és azon felül.
MUNKAKÉPESSÉG
10 óra alatt 3000—6000 kéve JÓTÁLLÁS.

Az 1885-iki
BUDAPESTI ÁLTALÁNOS
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON
NAGY DISZOKLEVÉL. 2—10

MAGYAR GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
GROSSMANN és RAUSCHENBACH-tól
BUDAPESTEN.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
külső váci ut 7. BUDAPEST külső váci ut 7.

4, 6, 8 lóerejű
GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
verőléces dobbal és vaskerettel,
legújabb, legszilárdabb szerkezet;
EKÉK, VETŐGÉPEK,
ROSTÁK, MALMOK,
MORZSOLÓK,
SZECSKA- ÉS RÉPAVÁGÓK
és mindennemű más
MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK.

Budapestre felránduló vevők kizárólag és egyenesen gyárunkba (5 percznyire az osztr. államvasuttól) jönni kéretnek.

Ny. Wokál János gyorssajtója Nagyenyeden.

Sze
A KI
lap
köz
Wokál
az elő
bérn
Kézirat

Az a
gyar köz
sadalmon
idő alatt
nek kama
valóstitása
ujra divat
A há
ama régi
hez tartó
kis edén
tása rövid
K. E. jav
gondozása
szép ösz
Az e
selyt a ha
esés eszi
A persely
lati megv
A re
melynek
Külön pe
konyhától
szükséglet
hogy azt
érezze, ne
perselye
kezdve ko
naitól ne
rokon ter
örömmel
való csele
Ünn
a persely
vétellett.
melyek a
forintokat
egybe, va
Akár

Nyug
Az ég
Alvók
S paj
S én
Kezer
S ki
Most
Küzd
Mind
Hivé
Es t
A hi
Elz
S mo
Alábo
Gyer
Ott r
A h
Mint
De
Kítá
S a
Mit